

10. Комеліна О.В. Напрями вдосконалення фінансового механізму забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні в сучасних умовах // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – №17. – С. 21-28.
11. Корпоративні структури в національній інноваційній системі України: Підручник / За ред. д-ра. ек. наук Л.І. Федулової. – К.: вид-во УкрІНТЕІ, 2007. – С.56-61.
12. Національна стратегія розвитку «Україна – 2015» / В.М. Геєць, В.П. Семиноженко, Б.М. Дпнилишин, Б.Є. Кваснюк. – К.: Український форум, 2008. – 74 с.
13. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України» – 2008. – 361 с.
14. Науменкова С.В. Проблеми підтримки фінансового сектору в умовах світової кризи // Вісник Національного банку України. – 2009. – №6. – С.13-18.
15. Онишко С.В., Паєнко Т.В., Швабій К.І. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності. – К.: КНТУ, 2008. – 256с.
16. Реструктуризація промисловості в умовах інноваційно-інвестиційного розвитку економіки: Монографія / О.А. Кириченко, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін.; За ред. д.е.н., проф. О.А. Кириченка, д.е.н., проф. М. П. Денисенка. – К.: Дорадо-друк, 2009. – 719 с.
17. Сербина Г.М. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності: теоретичні та прикладні аспекти // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – №7. – С. 23-27.
18. Статистична інформація // Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>.

УДК 658.152

С.В.Рилєєв, к.е.н., **А.Л.Романчук**, к.е.н.,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ: ВИДИ ТА ПІДХОДИ ДО ЇЇ ОЦІНКИ

У статті розкрито сутність інвестиційної привабливості та систему факторів, що її визначають. Обґрунтовано зміст та окремі аспекти державного, регіонального, галузевого та корпоративного (підприємницького) рівня оцінки інвестиційної привабливості.

В статье раскрыта сущность инвестиционной привлекательности и систему факторов, определяющих её. Обосновано содержание и отдельные аспекты государственного, регионального, отраслевого и корпоративного (предпринимательского) уровня оценки инвестиционной привлекательности.

The article reveals the essence of investment attractiveness and system factors determining it. Grounded content and some aspects of national, regional, sectoral and corporate (business) level evaluation of investment attractiveness.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, прямі іноземні інвестиції, інвестиційна привабливість регіону, інвестиційна привабливість галузі, інвестиційна привабливість підприємства.

На сьогодні одним із стратегічно важливих напрямків подальшого розвитку економіки України загалом та окремих її регіонів є залучення достатнього обсягу іноземного капіталу. При цьому, враховуючи обмеженість вітчизняних фінансових ресурсів, саме приток іноземних інвестицій може забезпечити в майбутньому повноцінне функціонування суб'єктів господарювання, підвищить конкурентоспроможність національного виробництва та забезпечить збалансованість розвитку економіки України, її галузей та регіонів. Саме через критерій залучення інвестицій і визначають процес економічного зростання держави загалом. Отже, в сучасних умовах залучення інвестицій є невід'ємною умовою функціонування економіки будь-якої країни, її галузей та регіонів.

Теоретико-методологічним засадам поняття та оцінки інвестиційної привабливості присвячено широке коло публікацій, як вітчизняних, так і

закордонних науковців. Серед них можна виділити роботи таких авторів: І.О.Бланка, В.В.Бочарова, А.П.Гайдуцького, С.С.Донцова, А.П.Дука, Л.П. Дядечко, Я.Є.Задорожню, Я.Д.Крупку, І.В.Нападовську, Л.О.Чорну та багато інших. Проте низка питань щодо сучасного розуміння інвестиційної привабливості як на макро-, мікрорівні, так і на галузево-територіальних рівнях, а також факторів, що на неї впливають, залишаються не розкритими.

Метою статті є уточнення змісту поняття «інвестиційної привабливості» як економічної категорії на рівні держави, галузі, регіону, підприємства, узагальнення системи факторів, які її визначають.

Як категорійний апарат, «інвестиційна привабливість» в економічній літературі є відносно новим поняттям. Проте незважаючи на її багатогранність, сьогодні відсутнє однозначне розуміння її сутності та визначення.

Найчастіше в економічній літературі інвестиційна привабливість розглядається тільки на мікрорівні. Проте слід відзначити, що не менш важливою є оцінка інвестиційної привабливості на державному, регіональному та галузевому рівнях. Така багаторівневість поняття лише ускладнює її тлумачення та розуміння в наукових колах.

Перш за все слід визначити узагальнений зміст поняття «інвестиційна привабливість». Так, за словами Л.С. Валінурової, під цим терміном слід розуміти сукупність об'єктивних ознак, властивостей, засобів і можливостей, що обумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції [3]. Іншої точки зору притримується Е.І. Крилова, яка під інвестиційною привабливістю розуміє оцінку ефективності використання власного та залученого капіталу, аналіз платоспроможності і ліквідності [9].

На нашу думку, інвестиційна привабливість – це сукупність інвестиційно-привабливих ознак об'єкта інвестування (країна, регіон, галузь, підприємство), заснованих на аналітичних і прогнозних даних, які відображають рівень ризику і доходності здійснюваних інвестицій. З такого визначення зрозуміло, що існує інвестиційна привабливість країни, регіону, галузі та конкретного господарюючого суб'єкта (рис. 1).

Отже, інвестиційна привабливість країни є комплексним результатом взаємодії об'єктивних та суб'єктивних інвестиційно-привабливих характеристик регіонів та галузей національної економіки. Останні, в свою чергу, суттєво впливають та обумовлюють рівень привабливості для інвестора конкретного господарюючого суб'єкта певного регіону або ж певної галузі.

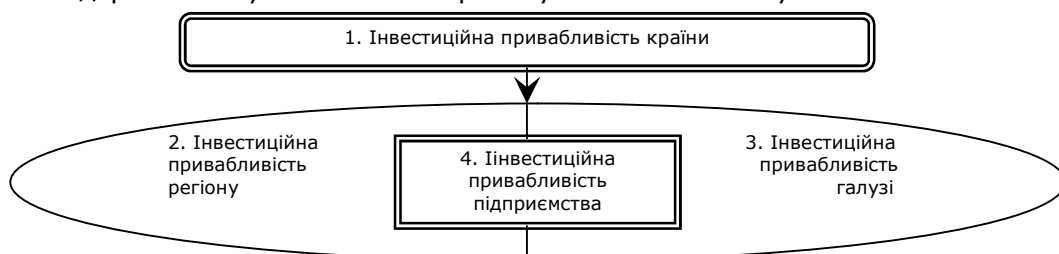

Рис. 1. Середовище формування інвестиційної привабливості

Кожному із зазначених рівнів інвестиційної привабливості притаманна низка показників, що сприяють більш ефективному і вичерпному аналізу й прогнозуванню. Якщо говорити про вітчизняних інвесторів, то для визначення рівня інвестиційної привабливості вони оцінюють 2, 3 та 4 рівні, оскільки державні ризики не є актуальними для резидентів. Для іноземних інвесторів насамперед цікавим є рівень інвестиційної привабливості країни, оскільки вони мають подолати бар'єри входу на ринок іншої держави.

Оцінка інвестиційної привабливості повинна здійснюватися комплексно, шляхом співставлення аналітичних та прогнозних показників, що дозволить інвестору прийняти рішення стосовно доцільності вкладення капіталу (табл. 1).

Таблиця 1

Основні аналітично-прогнозні показники інвестиційної привабливості у рівневному розрізі

АНАЛІЗ	ПРОГНОЗ
Державний рівень	
1. Визначення фази циклічності розвитку економіки країни. 2. Аналіз макроекономічних показників, що характеризують інвестиційний клімат країни. 3. Аналіз показників, що характеризують інвестиційний потенціал країни.	1. Прогноз макроекономічного розвитку країни. 2. Державні програми розвитку економіки країни і окремих сфер економічної діяльності.
Регіональний рівень	
1. Рейтинги регіонів в економіці країни. 2. Адміністративні бар'єри. 3. Розвиток інфраструктури.	1. Рівень перспективності регіонів. 2. Рівень державної підтримки в регіоні.
Галузевий рівень	
1. Визначення фази циклічного розвитку галузі. 2. Середньогалузева рентабельність.	1. Рівень перспективності галузі. 2. Рівень внутрігалузевої конкуренції. 3. Рівень державної підтримки галузі.
Корпоративний (підприємницький) рівень	
1. Визначення фази життєвого циклу підприємства. 2. Характеристика власників і менеджерів. 3. Аналіз фінансово-господарської діяльності (рентабельність реалізації, рентабельність виробництва, рентабельність активів, рентабельність інвестиційного капіталу, рентабельність власного капіталу тощо). 4. Аналіз інвестиційної активності.	1. Стратегія розвитку підприємства, яке ініціює інвестиційні проекти. 2. Прогноз окупності інвестиційних проектів підприємства шляхом складання і ранжування бізнес-планів цих проектів.

За словами Н.В.Цопи, під час проведення оцінки інвестиційної привабливості країни як сукупності політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують інвестиційну діяльність вітчизняних та зарубіжних інвесторів, перш за все, враховуються такі фактори, як: політико-правове середовище, економічне середовище, соціально-культурне середовище, ресурси, інфраструктура, екологія [15, с.58] (рис. 2).

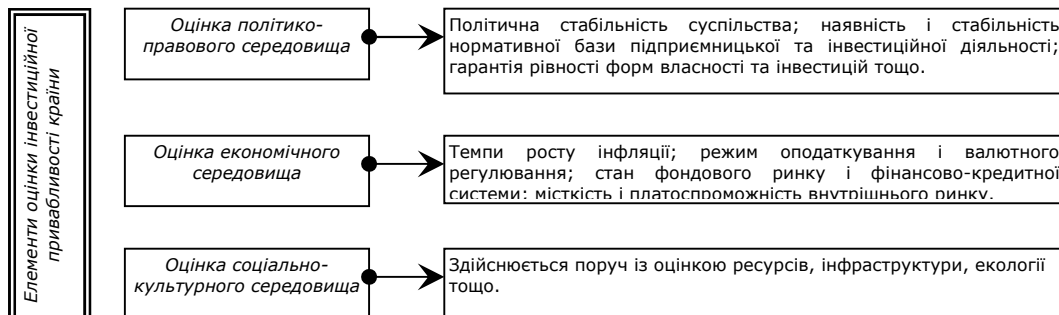

Рис. 2. Елементи оцінки інвестиційної привабливості країни

Результати експертних оцінок з використанням міжнародних рейтингів ведення бізнесу та конкурентоспроможності свідчать про низький рівень привабливості України як приймаючої країни (табл. 2).

Таблиця 2

Україна в міжнародних рейтингах за 2006-2012 роки (на основі [18])

Показник	Складові оцінки	Роки						
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Корупційний індекс організації Transparency International	Індекс корумпованості	99 місце з 163 країн	118 місце з 180 країн	134 місце з 180 країн	146 місце з 180 країн	134 місце з 178 країн	152 місце з 182 країн	144 місце з 183 країн
Рейтинг ведення бізнесу The Doing Business	Легкість відкриття компанії, ліцензування, найму працівників, реєстрація власності, отримання кредиту, захист інтересів інвесторів	124 місце з 155 країн	118 місце з 179 країн	139 місце з 178 країн	145 місце з 181 країн	147 місце з 183 країн	145 місце з 185 країн	152 місце з 185 країн
Рейтинг конкурентоспроможності World Competitiveness Yearbook	Стан економіки, ефективність уряду, ефективність бізнесу та стан інфраструктури	46 місце з 55 країн	46 місце з 55 країн	54 місце з 55 країн	54 місце з 56 країн	57 місце з 58 країн	56 місце з 59 країн	49 місце з 59 країн
Індекс економічної свободи Heritage Foundation	Ділова, торгова, фінансова, грошово-кредитна, інвестиційна, трудова свобода від уряду, від корупції, захищеність прав власності	99 місце з 157 країн	125 місце з 161 країни	133 місце з 157 країн	162 місце з 179 країн	152 місце з 179 країн	164 місце з 179 країн	163 місце з 183 країн
Індекс глобальної конкурентоспроможності економіки World Economic Forum	Якість інституцій, інфраструктура, макроекономічна стабільність, розвинутість фінансового ринку	69 місце з 125 країн	73 місце з 131 країни	73 місце з 131 країни	82 місце з 133 країн	77 місце з 133 країн	82 місце з 142 країн	76 місце з 144 країн

Як видно з табл. 2, Україна перебуває «у хвості», що свідчить про несприятливий інвестиційний клімат та непривабливість для іноземних інвесторів щодо вкладення коштів. Проте у 2012 році спостерігається позитивна динаміка за окремими рейтингами (корупційний індекс, рейтинг конкурентоспроможності, індекс економічної свободи та глобальної конкурентоспроможності).

Структура та послідовність оцінки інвестиційної привабливості окремих галузей національної економіки передбачає оцінку рівня перспективності розвитку галузі; оцінку середньогалузевої рентабельності діяльності підприємства; оцінку галузевих інвестиційних ризиків (рис. 3).

За допомогою перерахованих елементів визначаються інтегральні показники рівня інвестиційної привабливості окремих галузей економіки, на основі яких проводиться їхнє групування, що передбачає встановлення: пріоритетних галузей за рівнем інвестиційної привабливості; галузей з високим рівнем інвестиційної привабливості; галузей з середнім рівнем інвестиційної привабливості; галузей з низьким рівнем інвестиційної привабливості. Проведені дослідження в Україні за 2012 рік дозволили згрупувати галузі економіки за рівнем інвестиційної привабливості наступним чином (табл. 3).

ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Рис. 3. Елементи оцінки інвестиційної привабливості галузей економіки (на основі [15, с.58])

Оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів здійснюється в тій самій послідовності, що й галузей, проте показники оцінки та фактори прогнозування тут дещо інші (рис. 4.).

Таблиця 3

Інвестиційна привабливість галузей економіки України за 2012 рік (на основі [15, с.57])

Рівень інвестиційної привабливості	Галузі національної економіки
Пріоритетні галузі інвестування	Чорна та кольорова металургія; виробництво натуральної шкіри; парфумерно-косметична промисловість; спиртова промисловість
Галузі з високим рівнем інвестиційної привабливості	Нафтопереробна і нафтодобувна промисловості, машинобудівельна і металопереробна промисловість, цементна промисловість, виноградницьке виробництво.
Галузі з середнім рівнем інвестиційної привабливості	Хімічна, нафтохімічна промисловості, виробництво збірного залізобетону; вовняна промисловість, виробництво плодово-овочевих консервів, маслосиробна промисловість.
Галузі з низьким рівнем інвестиційної привабливості	Вугільна промисловість, електроенергетика, торф'яна промисловість, цукрова промисловість тощо.

На підставі перерахованих елементів обчислюється інтегральний показник – індекс інвестиційної привабливості регіону. Визначення даного індексу потребує комплексного підходу та виділення жорстких і м'яких факторів (рис. 5.) До групи жорстких факторів належать фактори, дію яких неможливо (або дуже складно) змінити у найближчій перспективі. Проте саме вони визначають потенціал регіону та є базою для середньо- та довгострокових прогнозів розвитку середовища реалізації інвестиційних проектів. М'які фактори охоплюють такі, що можуть бути змінені протягом відносно короткого періоду часу та можуть створювати бар'єри для реалізації інвестиційних проектів. Фактори, що належать до цієї групи, переважно стосуються сприйняття економічного середовища інвесторами. Зазначені фактори можна кількісно оцінити за допомогою методів якісної статистики (тобто, через оцінки та очікування економічних агентів, які приймають інвестиційні рішення) [12].

ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Рис. 4. Елементи оцінки інвестиційної привабливості регіонів (на основі [15, с.58])

За результатами проведених експертами досліджень (табл. 4) лідируючі позиції серед регіонів щодо їх інвестиційної привабливості займають Харківська (значення індексу привабливості – 1,51927; 1 місце), Львівська (1,482541; 2 місце), Донецька області (1,470753; 3 місце). Найменш привабливими за цим рейтингом є: Чернівецька область (1,225868; 27 місце), м. Севастополь (1,246546; 26 місце) та Запорізька область (1,270278; 25 місце). Такі результати комплексно оцінюють всі фактори та умови для інвестування у конкретний регіон.

Оцінка інвестиційної привабливості окремого підприємства є поєднання частини попередньо зазначених елементів із врахуванням інтересів інвесторів та специфіки функціонування кожного конкретного господарюючого суб'єкта.

ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Рис. 5. Структура індексу привабливості регіонів

Саме стосовно поняття «інвестиційна привабливість підприємства» на сьогодні існують суперечки в поглядах як вітчизняних, так і зарубіжних вчених (табл. 5).

Наведений перелік трактувань поняття «інвестиційна привабливість підприємства» вказує не лише про різноманітність підходів щодо розкриття його змісту, але і про незавершеність дослідження цієї проблеми.

Для кращого і науково обґрунтованого висвітлення сутності «інвестиційної привабливості підприємства» слід визначити основні його риси:

1. Присутність подвійного ефекту. Процес інвестування обумовлює наявність суб'єктно-об'єктних відносин щодо генерування, перерозподілу та споживання капіталу. Характерною рисою успішного інвестування є обов'язкова присутність подвійного ефекту: позитивних наслідків як для суб'єкта інвестування (інвестора), так і для об'єкта (реципієнта).

2. Врахування вимог потенційних інвесторів. Рівень інвестиційної привабливості підвищується за швидкого досягнення згоди інтересів між суб'єктами інвестиційного процесу. Тому обов'язковим елементом у визначенні поняття має стати врахування вимог потенційних інвесторів, забезпечення яких є важливою умовою високої іміджевої оцінки підприємства. Вважаємо, що саме цей фактор відіграє ключову роль у формуванні поняття «інвестиційна привабливість підприємства».

3. Плідна взаємодія з потенційними інвесторами. Часто оцінка інвестиційної привабливості підприємства залежить від того, хто і як зі сторони інвестора проводить відповідні розрахунки, які значною мірою є суб'єктивними судженнями. Тому під час формування механізмів управління інвестиційною привабливістю виникає потреба у регулюванні доступу інвестора до створення цих механізмів та участі в контролі за їх функціонуванням. Відповідно, чим

ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ

ширший доступ інвестора, тим вища інвестиційна привабливість об'єкта для нього.

Таблиця 4

Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України за 2012 рік (на основі [12])

Регіон	Загальний індекс привабливості		Жорсткі фактори								М'які фактори				
			Загальний		Часткові фактори, місце						Загальний		Часткові фактори, місце		
	бали	місце	бали	місце	Природні ресурси	Трудові ресурси	Інноваційний потенціал	Споживчий сегмент	Бізнес-сегмент	Інфраструктура	бали	місце	Діловий клімат	Відкритість влади	Діловий оптимізм
АР Крим	1,433978	6	1,428083	8	7	17	2	9	4	12	1,439897	5	20	7	1
Вінницька	1,367725	13	1,436351	7	6	10	10	17	17	15	1,302377	20	17	10	24
Волинська	1,323298	19	1,312073	23	20	11	14	21	23	19	1,334619	15	18	5	13
Дніпропетровська	1,449991	5	1,556339	2	2	13	13	2	2	11	1,350910	14	10	9	16
Донецька	1,470753	3	1,536984	3	3	9	5	3	3	4	1,407377	7	8	6	5
Житомирська	1,328964	18	1,332618	20	24	6	22	26	19	9	1,325320	16	7	21	10
Закарпатська	1,37958	10	1,310966	24	25	4	21	18	12	7	1,451786	4	6	3	3
Запорізька	1,270278	25	1,370868	15	12	26	4	8	14	25	1,177070	27	27	24	26
Івано-Франківська	1,348067	15	1,324594	22	21	23	16	20	13	18	1,371954	11	9	16	9
Київська	1,411819	7	1,385239	10	22	22	17	6	8	14	1,438909	6	4	13	11
Кіровоградська	1,290058	24	1,360949	18	9	25	15	25	25	20	1,222860	24	23	19	22
Луганська	1,396795	9	1,341217	19	15	27	20	14	6	10	1,454677	3	5	17	14
Львівська	1,482541	2	1,47313	5	17	2	6	7	10	5	1,492013	1	2	1	2
Миколаївська	1,344425	16	1,375224	13	18	24	8	12	5	27	1,314315	17	16	8	20
Одеська	1,37749	11	1,449384	6	4	19	7	4	16	8	1,309161	18	14	25	12
Полтавська	1,290666	23	1,379949	11	13	18	24	10	9	22	1,207160	25	15	27	21
Рівненська	1,401647	8	1,399027	9	11	14	18	23	18	2	1,404272	9	11	14	6
Сумська	1,364563	14	1,376812	12	10	8	3	16	21	21	1,352424	13	26	11	25
Тернопільська	1,334144	17	1,309166	25	5	20	26	27	20	26	1,359599	12	19	18	7
Харківська	1,51927	1	1,569521	1	1	1	9	5	7	1	1,470629	2	1	4	4
Херсонська	1,32279	20	1,367784	16	19	5	12	19	15	23	1,279276	22	21	23	18
Хмельницька	1,31855	22	1,36125	17	16	15	11	24	26	13	1,276424	23	25	12	19
Черкаська	1,372945	12	1,372314	14	8	16	23	13	22	17	1,373576	10	13	2	17
Чернівецька	1,225868	27	1,275938	26	23	7	27	22	24	6	1,177762	26	22	26	27
Чернігівська	1,31831	21	1,332569	21	14	12	19	15	27	24	1,304202	19	24	22	15
м. Київ	1,45908	4	1,51273	4	26	3	1	1	1	3	1,407332	8	3	20	8
м. Севастополь	1,246546	26	1,201301	27	27	21	25	11	11	16	1,293496	21	12	15	23

4. Врахування перспектив розвитку компанії. Одним з найважливіших завдань, які стоять перед інвестором, є вибір таких інвестиційних об'єктів, що мають найпривабливіші перспективи для розвитку в умовах динамічної зміни умов зовнішнього середовища.

Таблиця 5

Тлумачення поняття «інвестиційна привабливість підприємства» вченими-економістами

№ з/п	Автор	Зміст поняття	Коментарі
1	2	3	4
1.	Бланк І.О. [1, с.400].	Розглядає інвестиційну привабливість з позиції фінансового стану підприємства як «інтегральну характеристику окремих фірм - об'єктів можливого інвестування з позицій перспективності розвитку, обсягів та перспектив збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, глатоспроможності та фінансової стійкості»	Автор зосереджує увагу на напрямках інвестування та складових інвестиційної привабливості. Такого ж визначення притримується багато сучасних дослідників, серед яких В.Г Федоренко, В.П Савчук, А.П. Дука, І.П. Прилипка та ін.
2.	Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств [10].	Інвестиційна привабливість підприємства розглядається як рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора відносно конкретного підприємства	Такому підходу, на наш погляд, бракує конкретності та чіткості, що суттєво погіршує шанси його застосування практиками.

Продовження табл. 5

1	2	3	4
3.	Бочаров В.В. [2, с.61].	Під інвестиційною привабливістю розуміє існування економічного ефекту (доходу) від вкладення грошей у цінні папери (акції) за мінімальним рівнем ризику	Проте українські підприємства не можуть ефективно використовувати інструменти ринку цінних паперів, оскільки цей ринок знаходиться на стадії становлення і є малоефективним.
4.	Руснак Н.О. і Руснак В.А. [13].	Зводять визначення інвестиційної привабливості об'єктів в основному до евристичних методів, пов'язаних з ранжуванням досліджуваних об'єктів на підставі оцінки спеціалістів. Звідси, інвестиційна привабливість стосується порівняння кількох об'єктів з метою визначення кращого, середнього, гіршого	У такому визначенні відсутня мета проведення подібного ранжування, не зазначено суб'єктів, заради яких порівнюються досліджувані об'єкти. Вузький та суто методичний підхід
5.	Гайдучийкий А.П. [4, с.83].	Під інвестиційною привабливістю розглядає сукупність характеристик, що дозволяє потенційному інвестору оцінити, наскільки той або інший об'єкт інвестицій привабливіший за інших для вкладення наявних коштів	Лаконічне та найбільш розповсюджене розуміння «інвестиційної привабливості». Проте низка питань не висвітлені
6.	Нападковська І.В. [11,с.57].	Інвестиційна привабливість – це системна сукупність потенційних можливостей укладання коштів з метою отримання економічних вигод у майбутньому як наслідок результатів минулої господарської діяльності потенційного об'єкта інвестування, суб'єктивно оцінювана інвестором	Такий підхід не містить співставлення цілей інвестора з можливостями їх без ризикової реалізації, а також не враховує ступінь готовності інвестора прийняти на себе цей ризик.
7.	Задорожна Я. Є., Дядечко Л.П. [7].	Інвестиційну привабливість слід визначити як комплекс різноманітних факторів, перелік і вага яких може змінюватись залежно від: цілей інвесторів; виробничо-технічних особливостей підприємства, у яке інвестуються кошти; економічного розвитку підприємства у минулому, на теперішній час, а також очікуваного у майбутньому економічного розвитку	Цей підхід, на нашу думку, враховує дуже важливий момент – вимоги інвесторів, забезпечення яких є важливою умовою високої оцінки інвестиційної привабливості.
8.	Коюда В.О., Лепейко Т.І, Коюда О.П. [7, с.166].	Інвестиційна привабливість підприємства – це сукупність характеристик його фінансово-господарської та управлінської діяльності, перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів	Такий підхід передбачає однозначну можливість формалізації оціночних методів, що залишає поза увагою психологічний аспект даної проблеми.
9.	Чорна Л.О. [16, с.5].	Під інвестиційною привабливістю підприємства слід розуміти сукупність економіко-психологічних характеристик фінансово-господарської діяльності підприємства, які відповідають вимогам інвестора та забезпечують досягнення ефекту від вкладень при відповідному рівні ризику	У такому визначенні кожен об'єкт інвестування розглядається як відособлена одиниця і не співставляється з іншими, що не дозволяє серед усіх можливих обрати для інвестора найкращий.

Узагальнюючи всі вищенаведені риси, слід скорегувати визначення інвестиційної привабливості таким чином: інвестиційна привабливість підприємства – це багаторівнева інтегральна характеристика сукупності економіко-психологічних аспектів оцінки підприємства, побудована при тісній взаємодії з потенційними інвесторами, яка відповідає їхнім вимогам та забезпечує позитивний ефект від вкладень.

Отже, в загальному розумінні інвестиційна привабливість є сукупністю об'єктивних та суб'єктивних характеристик об'єкта інвестування, що обумовлює в сукупності потенційний платоспроможний попит на інвестиції в дану країну, галузь, регіон, підприємство. Відповідно її оцінка повинна здійснюватися окремо на державному, галузевому, регіональному та підприємницькому рівнях. Кожен із зазначених рівнів має свої фактори оцінки та прогнозування, свої елементи та послідовність обчислень аналітичних показників. І тільки правильне розуміння кожного етапу оцінки інвестиційної привабливості дозволить сформуванню об'єктивного, реального бачення існуючої ситуації і знайти шляхи для її покращення з метою залучення необхідного розміру інвестиційного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент / И. А. Бланк. – К. : МП «ИТЕМ» ЛТД, «Юнайтед Лондон Трейд Лимитед», 1995 – 448 с.
2. Бочаров В. В. Инвестиционный менеджмент / В. В. Бочаров. – СПб : Питер, 2000. – 160 с.
3. Валинурова Л. С. Организация инвестиционной деятельности в отраслях промышленности : монограф. / Л. С. Валинурова. – М. : Палеотип, 2008. – 80 с.
4. Гайдуцький А. П. Методологічні аспекти інвестиційної привабливості економіки / А.П.Гайдуцький // Регіональна економіка. – 2004. – №4. – С. 81-86.
5. Донцов С. С. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия посредством анализа надежности его ценных бумаг / С. С. Донцов // Финансовый менеджмент. – 2003. – № 3. – С. 78-84.
6. Дука А. П. Теория та практика інвестиційної діяльності : навч. посібник / А. П. Дука. – К. : Каравела, 2008. – 432 с.
7. Задорожна Я. Є. Підвищення інвестиційної привабливості підприємництва як напрямок залучення інвестиційних ресурсів. / Я. Є. Задорожна, Л. П. Дядечко // Інвестиції: практика та досвід. – 2007. – №2. – С. 32-35.
8. Коюда В. О. Основи інвестиційного менеджменту: навч. посібник / Коюда В. О., Лепейко Т. І., Коюда О. П. – К. : Кондор, 2008. – 340 с.
9. Крылов Э. И. Управление финансовым состоянием организации (предприятия) / Э. И. Крылов. – М. : Эксмо, 2007. – 416 с.
10. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затв. Наказом Агенства з питань запобігання банкрутству від 23.02.98 №22 // Державний інформаційний бюлетень.
11. Нападівська І. В. Теоретичні та методичні аспекти дослідження інвестиційної привабливості України / І. В. Нападівська // Вісник Дон дует. – 2005. – №4(28). – С. 55-61.
12. Рейтинг інвестиційної привабливості / Інститут економічних досліджень та політичних консультацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zvit_pro_investicijnu_privablivist_regioniv_povna_versiya.pdf
13. Руснак Н. О. Конкурентна свідомість / Н. О. Руснак, В. А. Руснак // Конкуренція. – 2003. – №1. – С. 56-57.
14. Федоренко В. Г. Інвестування: підручник / В. Г. Федоренко. – Алерта, 2006. – 443 с.
15. Цопа Н. В. Особенности оценки инвестиционной привлекательности регионов / Н. В. Цопа // Науковий вісник : Фінанси, банки, інвестиції. – 2012. – №1. – С. 56-59
16. Чорна Л. О. результативна стратегія досягнення інвестиційної привабливості підприємства / Л. О. Чорна // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – №24. – С. 4-6.
17. Ястремська О. М. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства: навч. посіб. / О. М. Ястремська. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 191 с.
18. Україна та рейтинги її інвестиційної привабливості: про що свідчать результати експертних та підприємницьких опитувань? (інформаційно-аналітичні матеріали) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ifr.org.ua/ru/analytics/613-2012-05-12-2.html>

УДК 658. 152: 687:67

І.В.Родіонова,

Хмельницький національний університет,
м. Хмельницький

**ВПЛИВ ВНУТРІШНІХ ТА ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ
НА РІВЕНЬ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**

У статті розглянуто проблемні питання впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на інноваційний потенціал таких підприємств легкої промисловості, як ВАТ "Володарка", ВАТ "Текстерно" та ВАТ "Херсонський бавовняний комбінат". Розглянуто основні причини, що стримують розвиток підприємств легкої промисловості та запропоновано подальші дослідження в напрямі підвищення їх інноваційного потенціалу.

В статье рассмотрены проблемные вопросы влияния внутренних и внешних факторов на инновационный потенциал таких предприятий легкой промышленности, как ОАО "Володарка", ОАО "Текстерно" и ОАО "Херсонский хлопчатобумажный комбинат". Рассмотрены основные причины, сдерживающие развитие предприятий легкой промышленности и предложены дальнейшие исследования в направлении повышения их инновационного потенциала.